

PRIVREDNI SUD HRVATSKE

Presuda br. II Pž-3319/90-2 od 19. 02. 1991.

Vijeće: mr. Andrija Eraković, mr. Veljko Vujović, Milorad Ronkulin

PRODAJA BRODA — FORMA UGOVORA

Da bi ugovor o prodaji broda bio pravovaljan potrebno je da bude zaključen u pismenoj formi — Okolnost što je jedna od stranaka, kupac sam, isposlovala u svoje ime carinsko rješenje za uvoz kupljenog broda, ne utječe na sadržaj ugovora o kupoprodaji, posebno na klauzulu s kojom ta ugovorna stranka priznaje pismenim ugovorom polovicu vlasništva broda.

Među strankama se vodi spor o priznanju dijela vlasništva broda. Prvostepeni sud je udovoljio jednoj od stranaka koja je zahtijevala polovinu vlasništva broda, obrazlažući svoj zahtjev okolnošću da je tako među strankama bilo pismeno ugovoreno.

Drugostepeni sud je potvrdio prvostepenu presudu iz slijedećih razloga:

Prvostepeni sud je pravilno primjenio materijalno pravo, jer je pravni režim pitanja suvlasništva broda uređen odredbama Zakona o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi. U odredbama Zakona o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi (Sl. l. SFRJ broj 22/77, 13/82 i 30/87 — u daljnjem tekstu: ZPUP) i to odredbom čl. 199. st. 2. ZPUP-a, rečeno je, da se brod može imati u suvlasništvu. U čl. 200. ZPUP-a određeno je da se na stjecanje, prijenos, ograničenje i prestanak prava iz čl. 199. ZPUP-a primjenjuju odredbe čl. 190. do 198. ZPUP-a, dakle, i odredbe čl. 190. st. 1., 2. i 3. navedenog zakona. Prema tim odredbama za valjanost tog pravnog posla potreban je ugovor sačinjen u pismenom obliku, jer pravni posao koji nije sačinjen u pismenom obliku nema pravnog učinka.

Istina je da se u konkretnom slučaju u odnosu na prodavatelja broda, strano poduzeće iz Italije, pojavljuje tuženik kao kupac broda. Međutim točno je i to, da su stranke posebno zaključile 1. II 1989. godine pismeni ugovor i da u tome ugovoru izričito piše da je brod kupljen od inozemne osobe zajedničkim sredstvima, da su ga stranke kupile u 1/2 idealnog suvlasničkog

dijela. Ugovor je sačinjen u pismenoj formi, a i potpisale su ga obje stranke (pred odvjetnikom). Prema tome već zbog ovog tužbeni zahtijev je osnovan.

Isto ustanovljenje iz ugovora, potvrđeno je sa još dva daljnja ugovora iz kojih proizlazi da su obje ove stranke dale još i stranim prodavateljima hipoteku na taj brod, za osiguranje vraćanja njihovog zajma s kojim su kupili taj brod. Prema tome prvostepeni sud je jasno utvrdio da je istinita tvrdnja tužitelja da je on suvlasnik u 1/2 broda, pa je zbog toga opravdano dosudio tužitelju 1/2 broda. Navodi koji se ističu u žalbi, ne dovode u pitanje pravilnost prvostepene presude.

Naime, žalitelj u žalbi tvrdi da je on, tj. tuženik kupio brod u cijelosti svojim sredstvima i zato pruža izvod iz štedne knjižice i nudi saslušanje svjedoka iz Italije (na okolnost »tko i čijim sredstvima je kupio sporni brod«).

Međutim, nema potrebe za izvođenjem ovoga dokaza, jer u čl. 1. međusobnog ugovora stranaka jasno piše da je brod kupljen zajedničkim sredstvima od stranaca i da je tužitelj suvlasnik u idealnoj polovici broda. Prema tome s ovim kasnijim ugovorom iz 1989. godine sam tuženik je svojim potpisom potvrdio da je tužitelj suvlasnik 1/2 broda, pa se ovi navodi iz žalbe ne mogu smatrati ni točnim ni osnovanim.

Navodi žalbe su osim toga u direktnoj suprotnosti s ugovorima koje su potpisali tužitelj i tuženik.

Okolnosti koje sada tuženik u žalbi hoće prikazati kao žalbenu novotu prilajući privremeno carinsko rješenje od 27. V 1988. godine, uopće nisu novota iz razloga jer se sadržaj toga rješenja već spominje u međusobnom ugovoru stranaka na strani 3. Valja istaknuti da je tuženik priznao tužitelju suvlasništvo u 1/2 i pored toga što je tuženik koristio svoju carinsku povlasticu kod uvoza spomenutog broda. Radi toga je njihov međusobni odnos u pogledu te carinske povlastice posebno uređen stavkom 4 i 5 međusobnog ugovora, ali to nema utjecaja na pravo suvlasništva tužitelja, jer u ugovoru piše da stranke suglasno utvrđuju da je kapetan Veljović Vladimir tj. tužitelj, vlasnik označenog broda sa 1/2 dijela sa svim pripadnostima.

Kraj takvog stanja stvari svi žalbeni navodi ukazuju se pravno neosnovanim. Zato je prvostepena presuda, koja je pravilna i na zakonu osnovana te donesena u skladu sa čl. 338. Zakona o parničnom postupku, po čl. 368. toga zakona, potvrđena u cijelosti.

Veljko Vujović

Summary

SALE OF SHIP — THE FORM OF CONTRACT

If not concluded in writing, a contract of sale of ship is not valid — The fact that one of the parties, namely the buyer, obtained a customs document in his name for the import of the purchased ship does not affect the contents of the contract of sale and particularly does not affect the contractual clause by which that party recognizes in writing the other party's part in the ownership of the ship.